

Szakmai gyakorlat – Gyakran ismételt kérdések

Mindenképp a 6. félévben (MSc-n a 3. félévben) kell felvennem a szakmai gyakorlatot?

Ha mintatanterv szerint haladsz, igen; ha nem, akkor a szakdolgozat készítés előtti utolsó nyarat megelőző félévben kell felvenni a szakmai gyakorlatot. Fontos, hogy már szakirányválasztás után legyetek, minél közelebb a szakdolgozat készítéséhez.

Mi dönti el, hogy melyik tanszékre vegyem fel a szakmai gyakorlatot?

A Neptun jelentkezés azt jelenti, hogy a szakmai gyakorlattal kapcsolatos ügyintézés az adott tanszéken fog bonyolódni. Célszerű és javasolt a szakmai gyakorlatot arra a tanszékre felvenni, ahol a szakdolgozatot is írni szeretnéd, a folytonosság és az egyszerűbb adminisztráció érdekében.

A szakmai gyakorlat nyáron van, mégis előre, azaz tavasszal kell felvenni a tárgyat a Neptunban?

Igen.

Mi a teendő, ha a helyszín már megvan nyárra, sőt a gyakorlatot is megkezdtem már, de elfelejtettem előre felvenni a kurzust?

A legjobb az lenne, ha utólagos tárgyfelvétellel vagy a KTH közreműködésével felvennéd a kurzust még a tavaszi félévre. Ha erről is lemaradtál, teljesítsd a gyakorlatot (a szükséges adminisztráció elvégzésével együtt), és egy év múlva, tehát következő tavasszal vedd fel a szakmai gyakorlatot (akár a szakdolgozat készítéssel együtt), az aláírást pedig akkor beírjuk. Ha minden kötél szakad, mert mondjuk záróvizsgázol - bár igyekszünk kerülni -, kiírjuk őszre is a kurzust, de ez mindenképpen személyes egyeztetést kíván a szakmai gyakorlat felelősével.

A szakmai gyakorlat felvehető a szakdolgozat készítéssel együtt, ugyanabban a félévben?

Igen. A szakmai gyakorlat a szakdolgozattal egyidőben felvehető, de együtt nem végezhető! Ez azt jelenti, hogy a szakmai gyakorlat meg kell, hogy előzze a szakdolgozat készítés kezdetét, hisz a dolgozat a gyakorlat során szerzett tapasztalatokra kell, hogy épüljön. Az együttes felvétel tehát csak adminisztrációs célból indokolt.

Csak nyáron végezhető a szakmai gyakorlat?

Bár a szabályozás nem egyértelmű ezen a téren, a válasz az, hogy igen.

A gyakorlat időtartama 6 hét (MSc-n 4 hét), így a nyáron rendelkezésre álló 2-2,5 hónap - mind a Ti, mind a cég igényeihez mérten - elegendő kell, hogy legyen a gyakorlat lebonyolítására.

Természetesen a fő cél az, hogy az iparban így vagy úgy, de kipróbáljátok magatokat. Ilyen formán ettől eltérő gyakorlati időtartamok is adódhatnak, de ezt a szakmai gyakorlati felelőssel minden esetben előzetesen egyeztetni szükséges.

A nyári időszakon belül bármikor végezhetem a gyakorlatot?

Ha egyénileg találtál szakmai gyakorlati helyet, akkor igen (csak rajtad és a cégen múlik), a lényeg, hogy a tavaszi félév vizsgaidőszakát követően, de még az őszi félév regisztrációs hetét megelőzően kezdődjön, illetve érjen véget a gyakorlat. A tanszék által "szerzett" és felajánlott gyakorlati helyek általában konkrét időponthoz vannak kötve.

BSc képzésen mindenképp 6 hét a szakmai gyakorlat időtartama? MSc-n ez 4 hét?

Igen, mindenkinek 6 hét, függetlenül a képzés kezdetétől! A legalább hat hetes gyakorlati időtartam természetesen "csak" a tanterv szerinti követelmények teljesítéséhez (aláíráshoz) kell, az együttműködés közted és a cég között lehet ennél hosszabb, sőt.

MSc-n a szakmai gyakorlat 4 hét, igen.

Saját magamnak kell gyakorlati helyszínt keresni, vagy a tanszék segít ebben?

A szakmai gyakorlati hely keresése kétféleképpen történhet, egyénileg, vagy tanszéki listából választva. Ez a tájékoztatóban részletesen le van írva. A megfelelő helyszín kiválasztásában, téma-orientációban, elérhetőségek megadásában természetesen egyéni ügyintézés esetén is - a kapacitásokhoz mérten - állunk rendelkezésre.

Melyik a szerencsésebb, ha magamnak keresek helyet és témát, vagy a tanszék által felkínált helyek közül választok?

Tanszékünk egyértelműen a saját gyakorlati hely szerzést támogatja, hisz ez a Ti érdeketek is. Célszerű ugyanis olyan helyen és olyan témán dolgozni, ami egyrészt az érdeklődési körötöknek legjobban megfelel, másrészt minden további nélkül továbbvihető szakdolgozatnak. Ezt leginkább egyéni "helykereséssel" tudjátok elérni.

A tanszék is jó kapcsolatot ápol partner cégekkel, így érdekes témajavaslatok szoktak érkezni, de a bekért és közzétett helyek és témák száma véges, az a cégek által felkínált lehetőségek számától függ és nem is biztos, hogy találtok kedvetekre valót. A lista ráadásul "csak" május környékén szokott teljessé válni.

MSc képzésen az egyéni gyakorlati hely keresést javasoljuk, a volt BSc-s gyakorlati helynél meglévő kapcsolat, esetleg folyamatban lévő munkavégzés "felhasználásával". Külön témákat az MSc-ek számára nem kérünk be, Ti a BSc-s listából választhattok.

Miért lenne jó olyan helyet és témát választani, ami továbbvihető szakdolgozatnak, illetve diplomatervnek?

A szakmai gyakorlat és a szakdolgozat készítés a BSc és MSc képzésen is szervesen összefügg, ugyanis külön szakdolgozat-, illetve diplomaterv gyakorlat nincs, továbbá külön szakdolgozat-, illetve diplomaterv témákat sem kérünk már be (így lista sincs belőle).

A dolgozatoknak tehát a nyáron megszerzett tapasztalatokra, információkra célszerű épülnie. Hogy ősszel, a szakdolgozat készítés során se maradjatok külső, szakmai támogatás nélkül, célszerű nyáron olyan kapcsolatokat kiépíteni a cégnél, hogy a szakdolgozat készítés közben is fordulhassatok hozzájuk segítségért, adatokért, konzultáció végett; ami MSc-n elvárás is. (Ha sikerül olyan jó benyomást tenni a cégre, hogy folytatólagosan tovább alkalmaznak benneteket, az a legszerencsésebb eset.)

Ha teljesen új témát választotok szakdolgozatnak, magatoknak tudtok külsős konzulenszt keresni.

A tanszéki listából választottam gyakorlati helyszínt, felvegyem a kapcsolatot a céges konzulenssel?

Igen, mindenképpen célszerű felvenni a kapcsolatot, amint csak lehet, annak érdekében, hogy a konzulens ne érje meglepetésszerűen, hogy nyáron mennek hozzá.

Már dolgozok egy cégnél, elszámolhatom-e szakmai gyakorlatként?

Ez MSc képzésen sokkal jellemzőbb, mint BSc képzésen, de amennyiben a cégnél szakmai munkát végzel, természetesen igen! Fontos, hogy a dokumentációs kényszer ebben az esetben is megvan.

Külföldön is végezhető a szakmai gyakorlat?

Természetesen igen, de ebben az esetben a gördülékeny ügyintézés érdekében a lehető leghamarabb történjen meg a kapcsolatfelvétel a szakmai gyakorlat felelősével.

Milyen dokumentumokat kell leadnom és mikor?

Az adminisztrációhoz és az aláírás megszerzéséhez szükség van a jelentkezési lap (mind egyéni, mint tanszéki téma esetén), a munkahelyi igazolás és a beszámoló dolgozat leadására.

Ezeket szkennelt formában is elfogadjuk. Az érvényes leadási határidők, felelős oktatók a tájékoztatóban olvashatók.

Ha tanszéki témák közül szeretnél választani, azt külön is jelezni kell a szakmai gyakorlat felelősénél! A beszámoló dolgozatban az a legszerencsésebb, ha úgy tudtok a témáról írni, hogy azt később a szakdolgozatban is fel tudjátok használni. Be lehet/kell mutatni az ott töltött idő alatt végzett munkát, a vállalatot, az alapfolyamatot és tevékenységet, de egy-két önálló javaslattétellel (pl. folyamatok ésszerűsítésére, kritikákat megfogalmazva, stb.) kiegészítve.

A jelentkezési lap adatait elektronikusan is meg kell adni?

Igen. A félév során kiküldésre kerül egy online Form, melyen pontosan ugyanazokat az adatokat kell feltüntetni, mint a papír alapú jelentkezési lapon. Ez az űrlap a jelentkezési lap adatainak (és egyben a szerződéskötéshez szükséges adatoknak) a digitalizálását szolgálja, így különösen fontos az adatok precíz rögzítése.

A céggel való szerződéskötés az én feladatom?

A legfontosabb részletekről az említett igazolások "megszerzése".

Ezen kívül köztetek és a cég között hallgatói munkaszerződés megkötésére kerülhet még sor, de ezt a foglalkoztató kezdeményezi (ha kell). Az úgynevezett együttműködési megállapodást - amennyiben szükséges - a tanszék köti a céggel, ezért is szükségesek (határidőre) a fent említett papírok. A honlapon található űrlapoktól eltérő igazolásokat is elfogadunk, ha a cég ragaszkodik a saját nyomtatványaihoz. Ezen felül a cég esetlegesen felmerülő speciális igényeinek "továbbítására" kérnénk még meg titeket.

Milyen munkabért remélhetek a gyakorlat során, kapok egyáltalán fizetést a gyakorlat alatt?

A törvényi szabályozás itt különbséget tesz a 2012 szeptembere előtt és után beiratkozott BSc-s hallgatók között. A korábban beiratkozott BSc-szek esetén a pontosan 6 hetes szakmai gyakorlat esetén munkabér nem kötelező (6 hetet meghaladó időtartam esetén biztosítaniuk kell munkabért). Az újonnan beiratkozottak esetében a cégeknek az egybefüggő (!), pontosan 6 hetes gyakorlat után is már elvileg munkabért kell biztosítaniuk a hallgatók számára (a jelenlegi jogszabályok alapján ennek mértéke a kötelező minimálbér havi összegének tizenöt százaléka, hetente). A cég és köztetek természetesen születhet ettől eltérő és kedvezőbb megoldás is.

MSc-n ez a fajta bontás nincs. A 4 hetes MSc-s gyakorlatra a cégeknek juttatást nem kell adniuk (de adhatnak).

A cég kérdezi, hogy a szakképzési hozzájárulás terhére elszámolhatja-e a munkabért.

A cégek csak a BSc képzésen lévő hallgatók juttatásait tudják elszámolni szakképzési hozzájárulásuk terhére, együttműködési megállapodás megkötése mellett. Ha az MSc-s gyakorlatra biztosítanak is munkabért, a juttatás nem számolható el szakképzés terhére.

Melyek a vonatkozó törvények, jogszabályok, ha olvasgatni támad kedvem a gyakorlat részleteivel kapcsolatban?

2005. évi CXXXIX. törvény (régí Ftv.), 2011. évi CLV. törvény a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról, 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról (Nftv.), 230/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelete a felsőoktatási szakképzésről és a felsőoktatási képzéshez kapcsolódó szakmai gyakorlat egyes kérdéseiről. Fontos azonban megjegyezni, hogy a szabályozások "kezelése" sok esetben a jogalkotó, a BME és a cég értelmezésén múlik.

Végigolvastam a pontokat, mégis felmerült bennem néhány további kérdés. Hová fordulhatok?

Ne feledd, hogy van egy szakmai gyakorlati tájékoztató is, itt, a kérdések alatt.

További információt az St. 426-os szobában, vagy a kozel.miklos@mail.bme.hu címen kaphatsz.

Kózel Miklós

KUKG szakmai gyakorlat felelős

2020. március 3.